

ΚΥΝΕΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΣΤΡΑΤΟΙΣ

Ως γνωστόν, οἱ Γερμανοὶ ἥρχισαν πρό τινος χρησιμοποιοῦντες τοὺς κύνας διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν προσκόπων, ἀλλ' ἡ χρησιμοποίησις τῶν κυνῶν ἐν τοῖς στρατοῖς δὲν εἶναι νέον τι. Ἐκ παλαιοτάτων χρόνων κατενόησεν ὁ ἄνθρωπος πόσας ὠφελεῖται ἡδύναντο νὰ τῷ παράσχωσιν ἐν καιρῷ πολέμου τὰ νοήμονα ταῦτα. Κύνα καὶ προσεπάθησε νὰ τὰ καταστήσῃ βοηθούς, ἔγυμνάζων αὐτὰ διὰ τε τὴν ἐπίθεσιν καὶ τὴν συνάντησιν.

Οἱ Ρωμαῖοι εἶχον συντάξῃ σῶμα ῥωμαλέων κυνῶν, λυσσωδῶς μαχούσενων κατὰ τοῦ πολεμίου, ἐπ' οὐδεὶν λόγῳ ὑποχωρούντων ἅμα συνήππετο ἡ μάχη. "Ἄλλοι κύνες διὰ τὴν φρουρὰν γυμνασθέντες ἐχρησίμευον ὡς σκοποῖ, καὶ ἐξετέλουν, ἐν γένει, καλῶς τὸ ἔργον αύτῶν. Ἐν τούτοις πάντα τὰ εἰδη τῶν κυνῶν δὲν δεικνύουσι τὴν αὐτὴν πίστιν οὐδὲ κέκτηνται μέχρι τοιούτου βαθμοῦ τὰ αἰσθήματα τοῦ καθήκοντος. Οἱ Ρωμαῖοι εἰσεβαίωθησαν περὶ τούτου κατὰ τὴν ἐφοδίαν τῶν Γαλατῶν, ητις κατέστησε περιωνύμους τὰς χῆνας τοῦ Καπιτωλίου.

Πῶς κατώρθωσαν οἱ Γαλάται νὰ ἐξαπατήσωσι τὴν ἐπαγγύπτων τῶν φρουρούντων τὴν ἀκρόπολιν κυνῶν; Ἡσαν πειναλέοι ἀρά γε καὶ οἱ πολιορκοῦντες διέφευραν αὐτοὺς δι' ἀκαταμαχήτου τινὸς μέσου; Ἡ ιστορία οὐδαμῶς σαφηνίζει τὸ πρᾶγμα. "Οπως καὶ ἀν ἔχη ὅμως, οἱ κύνες ἔκεινοι ἡτίμασαν τὸ γένος αὐτῶν, καὶ δικαίως ἐτιμωρήθησαν ὑπὸ τῶν Ρωμαίων, οἵτινες ἀφαιρέσαντες τὸ παρεχόμενον τέως αὐτοῖς σιτηρέσιον μετεβίβασαν αὐτὸς εἰς τὰς χῆνας.

Οἱ Λυδοὶ μετεχειρίζοντο ὄμοιώς πελαρίους κυνᾶς ἐν τῷ στρατῷ αὐτῶν, ἀν δὲ πιστεύσωμεν συγγραφεῖς τινας, διὰ τοῦ ἡρωϊσμοῦ τῶν κυνῶν αὐτῶν οἱ Μάγνητες ἐνίκησαν τοὺς Ἐφεσίους. Ιστορεῖται προσέτι ὅτι οἱ Κολοφώνιοι εἶχον ἀληθεῖς λεγεώνας κυνῶν, φοβερῶν τὴν ἀγριότητα, οἵτινες προηγούμενοι τοῦ στρατοῦ ἥρχιζον πρῶτοι τὴν μάχην, κατατρώγοντες τοὺς ἀνθρώπους, καταπτοῦντες τοὺς ἵππους, ἐμβάλλοντες εἰς φρικτὴν ἀταξίαν τοὺς πολεμίους.

Ἡ χρῆσις τῶν κυνῶν ὡς προσκόπων ἦτο, ἀλλως, λίαν συνήθης παρὰ τοῖς ἀρχαίοις λαοῖς, οἵτινες ἐχρησιμοποίουν τὴν ὁδεῖαν αὐτῶν ὅσφροτιν ὅπως ἀποφεύγωσι τὰς ἐνέδρας. Εἰν' εὔκολον πράγματι νὰ διαφύγῃ τις τὰ βλέμματα τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' εἶναι αὐτόχρημα ἀδύνατον ν' ἀπατήσῃ τὴν ὅσφροτιν τῶν κυνῶν.

Καὶ κατὰ τὸν μεταίωνα οἱ πολεμικοὶ κύνες ἀξίας λόγου ὑπηρεσίας παρέσχον. Ιδίως οἱ "Ἀγγλοὶ μετεχειρίζοντο τοιούτους ὅτε δὲ Ἐερίκος ὁ Ή' ἔπειμψεν ἐπικουρίας εἰς Κάρολον τὸν Ε'

πολεμοῦντα κατὰ τοῦ Φραγκίσκου Α', τετραχόσιοι κύνες, ἀριστα ἐγκεγυμασμένοι, παρηκολούθησαν τοὺς "Ἀγγλους στρατιώτας. Ἡ χρῆσις δὲ τῶν κυνῶν τοσοῦτον ἐγενικεύθη ὥστε συνέβησαν καὶ μάχα κυνῶν πολεμίων στρατῶν.

Μέχρι σήμερον οἱ Ἐλθετοὶ λαθρέμποροι μεταχειρίζονται κύνας καὶ διὰ τὴν μετακόμισιν ἐλαφρῶν φορτίων, καὶ δὲ ἀμυναν αὐτῶν. "Άλλ' ἐτρώθεν καὶ οἱ τελωνοφύλακες ἔχουσι γεγυμνασμένους κύνας πρὸς καταδίωξιν καὶ σύλληψιν ἔτι τῶν λαθρεμπόρων. Συχνάκις λυσσώδεις μάχαι συνάπτονται μεταξὺ τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ νόμου καὶ τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ λαθρεμπόρου.

"Ἐν τισιν ἐποχαῖς πόλεις τινὲς τῆς Γαλλίας ἐφρουροῦντο ὑπὸ κυνῶν, πιστότατα ἐκτελούντων τὸ ἀνατεθειμένον αὐτοῖς καθῆκον. Τὸ Σαιν-Μαλώ ἐγένετο περιώνυμον διὰ τοὺς κύνας τουτούσσον αὐτορῷς ἐφρουρούντων οὗτοι καὶ τόσον ἀμείλικτοι ἐδεικνύοντο ὥστε πολλάκις κατεβρόχθιζον τοὺς ἀφρονας, οἵτινες τὴν νύκτα περιεφέροντο ἔξω τῆς πόλεως, ἀφ' οὐ ἐκλείοντο αἱ πύλαις ὁ ζῆλος δ' αὐτῶν τοσοῦτον ἐπικίνδυνος ἀπίθη, ὥστ' ἐδένεσεν ν' ἀπολύσωσιν αὐτούς τῆς ὑπηρεσίας τῷ 1770.

Οι Τούρκοι πολλάκις ἐπ' ὠφελείᾳ μετεχειρίσθησαν τοὺς κύνας ἐν πολέμῳ. Τῷ 1788, κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Δούβιτζας, αἱ αὐστριακαὶ προφυλακαὶ ἐξεδιώχθησαν μετὰ Ζημιῶν ὑπὸ τῶν κυνῶν τῆς τουρκικῆς προφυλακῆς.

Σήμερον δὲν ἔπρεπε πλέον νὰ γίνεται λόγος περὶ γυμνάσεως τῶν κυνῶν διὰ τὸν πόλεμον· ἡ τοισύτη χρῆσις εἶναι ἀπεχθής, ἀν ἀναλογισθῆται ὅσα βδελυρὰ διέπραξαν διὰ τῶν κυνῶν οἱ Ισπανοὶ ἐν Ἀμερικῇ θηρεύοντες ὡς ἀγρίμια τοὺς Ἰνδούς. Πλὴν δὲ τούτου ἡ ἐπιτυχία δὲν στέψει πάντοτε τὰς ταιαύτας ἀποπειράς. Ἄρκει ν' ἀναφέρωμεν ἐν παράδειγμα. Κατὰ τὴν εἰς τὸν "Ἀγιον Δομίγκον ἐκστρατείαν τῶν Γάλλων, οἱ κύνες οὓς οὕτοι ἡθέλησαν νὰ μεταχειρίσθωσι κατὰ τῶν μαύρων, οὐδὲν μὲν ἔπραξαν κατὰ τῶν ἔχθρῶν, ἀπετελείωνον δὲ τοὺς γάλλους τραυματίας καὶ κατέτρωγον αὐτούς.

Οἱ κύνες δύνανται, τούναντίον, νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ἐπωφελῶς ὡς σκοποῖ ἢ ὡς πρόσκοποι, ὡς κατέδειξε τοῦτο πρώτη ἀπόπειρα γενομένη ὑπὸ τῶν Γάλλων ἐν Ἀλγερίᾳ πρὸ πεντήκοντα ἑτῶν καὶ ἐπέκεινα. Ἡ πόλις Βουζῆ διηρπάζετο συχνότατα ὑπὸ τῶν Ἀράβων, οἵτινες ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐξαπατῶντες τὰς προφυλακάς, εἰσέδυον εἰς τὴν πόλιν, χωρὶς νὰ ἐννοηθῶσιν ὑπὸ τῶν σκοπῶν. Ἀγέλη τεσσαράκοντα κυνῶν διωργάνωθη, ἔκαστος δ' αὐτῶν ἐγκυμάσθη κατ' ἴδιον τρόπον. Διένειμαν αὐτούς ἀκολούθως εἰς τὰς διαφόρους προφυλακάς, ἅμα δ' ὡς "Ἀράψ" τις διήρχετο ἐγγύθενοι ἀγρυπνοὶ κύνες προσεκάλουν

τὴν φρουρὰν διὰ τῶν μανιωδῶν ὑλακῶν τῶν. Οὕτω αἱ νυκτεριναὶ κλοπαὶ ταχέως ἡλαττώθησαν καὶ οἱ κάτοικοι ἡδύναντο τοῦ λοιποῦ νὰ ὑπνῶσιν ἐν εἰρήνῃ.

Ο γερμανικὸς στρατὸς ἔχει νῦν, ἐν ἐκάστῳ λόγῳ εὐζώνων, ὑπηρεσίαν κυνῶν καλῶς ὥργανωμένην, ὡς ἀπέδειξαν τὰ ἐν Λοῦμπεν, Γκόσλαρ καὶ Σαβέρι γενόμενα πειράματα.

Οἱ εὐζώνοι, οἵτινες ἀντικαθιστῶσι τὸ ἴππικὸν ἐν ταῖς προφυλακαῖς ὅταν εἰσδύωσιν εἰς δασῷδη μέρη, στρατολογοῦνται ἐν Γερμανίᾳ ἐκ δασοδιαιτῶν νέων, υἱῶν ὑλοτόμων ἢ δασοφυλάκων. Ἐκ μικρᾶς ἡλικίας εἰθισμένοι οὗτοι εἰς τὸ νὰ μὴ παραπλανῶνται ἐντὸς τῶν μεγάλων δασῶν, σκοπεύοντες δεξιῶς, γεγυμνασμένοι εἰς τὸ θηρευειν ἄγρια θηρία, εἰσὶ καταληλότατοι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν προσκόπων, τοῦ λοιποῦ δὲ θὰ βοηθῶνται θαύμασίως ὑπὸ τῶν κυνῶν, οὓς ἔχουσιν ὑπὸ τὰς διαταγάς των.

Πρὸς τοῦτο ἔξελέχθησαν ποιμενικοὶ κύνες πομερανικῆς φυλῆς. Εἶνε προτιμότεροι τῶν θηρευτικῶν κυνῶν, οὓς ἡ πρὸς τὸ θήραμα ἀγάπη δύναται νὰ καταστήσῃ ἐπιλήσμονας τοῦ καθήκοντός των. Οἱ κύνες οὗτοι εἰσὶν ὀκύποδες, ἔξαιρετοι διὰ φρουράν, κατὰ τὰ φυινόμενα δὲ ἀδιάφοροι, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ ὑπομείνωσι τὴν ἀλυσιν, καὶ οἱ μεταχειρίζομενοι αὐτοὺς ἀναγκάζονται νὰ τοὺς ἀφίνωσιν ἐλευθέρους.

Ἐκαστος κύνων τίθεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐνὸς ἀνδρός, ὃν συνειθῆσει νὰ θεωρῇ ὡς κύριον του. "Οταν πρόσκοποι τινες μεταβαίνωσι πρὸς κατόπτευσιν, παραλαμβάνουσι μεθ' ἑαυτῶν ἔνω τῶν κυνῶν τούτων, εὐθὺς δὲ ὡς παραστῇ ἀνάγκην ν' ἀποστείλωσιν ὄπιστα ἐσπευσμένην τινὰ εἴδησιν, θέτουσι τὴν ἐπιστολὴν εἰς μικρὸν χαρτοφυλάκιον προστηλωμένον εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ζώου, καὶ ἀπολύουσι τὸν κύνα, δῆτις ἀμέσως ἐπιστρέψει εἰς ἀνεύρεσιν τοῦ κυρίου του χωρὶς νὰ σταθῇ διόλου καθ' ὅδόν.

Κατὰ τὰ πρῶτα πειράματα τὰ ἐν Λοῦμπεν γενόμενα αἱ τοιούτῳ τρόπῳ ἀποστελλόμεναι εἰδήσεις ἔφθασαν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον πολλῷ πρότερον τῶν οὐλάνων, οἵς ἦτο ἀνατεθειμένη δμοία ὑπηρεσία, καὶ οἵτινες εἶχον ἀναγκωρήσῃ ταύτοχρόνως.

Οἱ ἀξιωματικοί, ἔξαιρέτους ἵππους ἐπιβαίνοντες καὶ ἀπὸ ῥυτῆρος τρέχοντες ὅπως παρακολουθήσωσι τοὺς κύνας ἐπεισθησαν πόσον ἀσφαλῶς τὰ νοήμονα ἔκεινα ζῷα ἐπανεύρισκον τὸν δρόμον των.

Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε πολλοστημόριον μόνον τῶν ὑπηρεσιῶν, ἃς δύνανται νὰ παράσχωσιν οἱ κύνες, θαύμασίως ἐκτελοῦντες καὶ τῶν προσκόπων τὴν ὑπηρεσίαν. Ἰδοὺ τί ἐπὶ τούτου γράφει ἔγκριτος ἀνὴρ πρὸ μικροῦ περιοδεύσας τὴν Γερμανίαν: «Ο κύων ἐκγυμνάζεται εἰς τὸ νὰ δυσπιστῇ

καὶ ἀναγνωρίζῃ πάντας τοὺς φέροντας γαλλικὴν ἢ ρωσικὴν στρατιωτικὴν στολὴν καὶ εἰς τὸ νὰ γνωστοποιῇ εἰς τὸν κύριον του τὴν παρουσίαν τῶν φερόντων τοικύτην... Ποτὸς θὰ δείξῃ δυσπιστίαν εἰς κύνα περιπλανώμενον, εἰσδύοντα εἰς τοὺς ἀγρούς, τὰς κατοικίας, τὰ δάση; κτλ. Τὸν οὐλάνον βλέπει τις καὶ ἐννοεῖ ὅτι ὁ ἔχθρος εἶνε πλησίον, ἀλλὰ ποτὸς μέχρι τοῦδε ἐσκέφθη νὰ ὑποπτεύῃ ἀπλοῦν κύνα;

Οι πρόσκοποι ἔχουσι μεθ' ἑαυτῶν πολλοὺς τοιούτους κύνας, μένει δὲ εἰς πάντοτε μετὰ τοῦ σκοποῦ... "Αμα δ' οὗτος διακρίνῃ ζένον τινά, στέλλει κατ' αὐτοῦ τὸν κύνα, δῆτις ἐννοεῖ ἂν φίλος ἢ ἔχθρος εἴνε ὁ ἐρχόμενος. Διὰ τῆς ὁσφρήσεως ἐξ ἀποστάσεως ἐννοεῖ τοῦτο· διὰ κινήσεων δὲ καὶ ὑλακῶν διαφόρων γνωστοποιεῖ τὸν σκοπὸν ἢν ὑπάρχῃ κίνδυνος ἢ ὅχι.»

Εὐχερῶς ἐννοεῖται ἐκ τούτων ποίας ὀφελείας δύναται ν' ἀρισθῇ ἢ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία κύρωσις τινὸς ἐκ τῆς δεξιᾶς χρησιμοποιήσεως τῶν κυνῶν.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Κατὰ βάθος ἔξεταζόμενα ὅλα τὰ ὅντα εἴνε εὔτυχη ἐν τῷ κόσμῳ. Ο κοσκῶν βάτραχος ἐντὸς τοῦ ἔλους εἴνε ἐπίσης εύδαιμων ὅπως καὶ ἡ γλυκύφωνος ἀηδῶν ἢ τερετίζουσα καὶ ψάλλουσα ἐπὶ τῶν θάμνων. Δὲν εἴνε δὲ ἔξανθρωπιστικὸν ἀλλὰ τυραννία καὶ πίεσις νὰ εἰπωμεν εἰς τὸν βάτραχον· «κατοίκησον εἰς τοὺς θάμνους τῶν ὁδῶνιῶν καὶ ψάλλε ὅπως ἢ ἀηδῶν.»

Ἡ συμπάθεια καὶ ἡ φιλία δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην μεσιτῶν.

Πᾶν κακὸν ἔρχεται πτερωτὸν καὶ φεύγει ὑποσκάζον.

Σκέψις ἀγάμου ἀνδρός: «Κατακλίνομαι πάντοτε τὴν νύκτα περίφορος, ἐνθυμούμενος ὅτι δ' Ἀδάμ κοιμώμενος ἔλαβε τὴν Εὔσην ὡς σύζυγον.»

Σοφοί τινες καὶ πεπαιδευμένοι δικοιάζουσι πρὸς τοὺς ὁδηγούς, οὓς ἐρωτῶμεν ὅπως εὑρώμεν δόδόν τινα: μῆς δεικνύουσι τὴν δόδόν, χωρὶς οἱ ἴδιοι νὰ ἐβάδισάν ποτε δι' αὐτῆς.